

DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref
15/740

Dato

18 DES 2015

Selura kraftverk i Flekkefjord kommune i Vest-Agder - klagesak

Selura Fiske og Grunneierlag, Egenes Camping drift AS m.fl. og "Helårsbrukere av Selura" v/John M. Nilsen klager i brev av hhv. 16.3.2015, 16.3.2015 og 15.3.2015 på Norges vassdrags- og energidirektorats (NVE) fastsatte reguleringsgrenser i konsesjon av 23.2.2015 til bygging av Selura kraftverk.

NVE har vurdert klagen uten å finne grunnlag for å omgjøre sitt vedtak, og har oversendt klagesaken til departementet i brev av 13.4.2015.

1. Bakgrunn

Drangeid Energi AS søkte 4.3.2014 om tillatelse til bygging av Selura kraftverk. Tinfos AS har senere tatt over som søker.

Selura kraftverk vil utnytte et fall på 30 m, mellom inntak på kote 30 og kraftstasjon på kote 0. Kraftverket vil ha en slukeevne på 4,46 m³/s, som tilsvarer 200 % av middelvannføringen, og installert effekt på 1,1 MW. Det er planlagt regulering av Selura med 1,47 m, mellom LRV på kote 30,51 og HRV 31,98. I perioden 1.6 til 1.9 begrenses LRV til kote 30,81. Det er foreslått slipp av minstevannføring på 100 l/s i perioden 1.6 til 1.9 og drift uten slipp av minstevannføring resten av året. Kraftverket vil med dette gi en årlig produksjon på rundt 4,9 GWh.

NVE har kunngjort søknaden og sendt den på høring. **Flekkefjord kommune** er positiv til at det gis konsesjon under visse forutsetninger. Det forutsettes bl.a. at reguleringen av Selura begrenses om sommeren. **Fylkesmannen i Vest-Agder** har enkelte merknader. **Vest-Agder fylkeskommune** anbefaler at det gis tillatelse. Det forutsettes at det fastsettes vilkår som ivaretar opplevelseskvalitetene som ligger i dagens dam m.m. **Selura Fiske og Grunneierlag** mener at reguleringsgrensene i perioden 1.10 til 30.4 bør begrenses til HRV på kote 31,81 og

LRV på kote 30,81. I perioden 1.5 til 30.9 bør reguleringen begrenses til kotehøydene HRV på kote 31,72 og LRV på kote 31,15. **Nes bondelag** har enkelte merknader til reguleringen og hensynet til landbruksinteressene rundt Selura. **Drangeid Vel** har merknader knyttet til reguleringen og virkninger for friluftsliv og brukerinteresser. **Norges Jeger- og Fiskerforening** uttaler at Selura er en svært viktig innsjø for friluftsliv og at den har en bevaringsverdig storørretstamme. **Egenes Camping** ønsker at Selura ikke reguleres. Om det likevel blir gitt tillatelse til reguleringen ønsker de at dette legges utenom sommermånedene og at maksimal reguleringshøyde (HRV) resten av året begrenses til kote 31,6. "**Helårsbrukere av Selura v/John M. Nilsen** har merknader til den omsøkte reguleringen av Selura. **Berit Ingebretsen m.fl.** uttaler at reguleringen må være på maksimalt en meter og at vannstanden må holdes mest mulig stabil om sommeren.

NVE vurderer at Selura kraftverk vil ha begrensede miljøeffekter gitt avbøtende tiltak. NVE mener at en justert regulering av Selura vil redusere de negative konsekvensene for brukerinteresser uten at det gir vesentlig reduksjon av kraftproduksjon. NVE har gitt tillatelse til bygging av Selura kraftverk med 1 m regulering mellom HRV på kote 31,8 og LRV på kote 30,8. Om sommeren skal det kun reguleres innenfor kote 31,6 og kote 31,0. Det er fastsatt krav om slipp av minstevannføring på 50 l/s hele året. Etter NVEs beregninger vil ikke den fastsatte reguleringen og minstevannføringen gi en merkbart redusert produksjon fra omsøkt alternativ.

NVE sluttbehandlet Selura kraftverk sammen med 6 andre søknader om små vannkraftverk i Kvinesdal og Flekkefjord kommuner. Det ble gitt konsesjon til Gjemlestad kraftverk, Furstølåna kraftverk, Sandvand kraftverk, Flikka kraftverk og Selura kraftverk, mens Vatland kraftverk og Hamrebakkan kraftverk ble avslått. Vedtakene for Vatland kraftverk og Hamrebakkan kraftverk er påklaget og behandles av departementet samlet med Selura kraftverk.

2. Klagene

Selura Fiske og Grunneierlag, Egenes Camping drift AS m.fl. og "Helårsbrukere av Selura" v/John M. Nilsen klager i brev av hhv. 16.3.2015, 16.3.2015 og 15.3.2015 på Norges vassdrags- og energidirektorats (NVE) konsesjon av 23.2.2015 til bygging av Selura kraftverk. Klagerne ønsker en omgjøring av de fastsatte reguleringsgrensene for Selura.

Argumentene fra Selura Fiske og Grunneierlag (SFG) kan oppsummeres slik:

- Klager uttaler at laveste høyde på eksisterende dam er kote 31,91, ikke 31,98 slik søker har oppgitt. Klager ber om at konsesjonen blir justert tilsvarende.
- Klager viser til at båthus m.m. og betydelige landbruksarealer kan bli oversvømt ved flom.
- Klager uttaler at vannstanden i Lilledrangevika og Nulandsvika kan være høyere enn tilfellet er nærmere reguleringsdammen. Klager ber om at HRV referer til vannstanden i disse områdene.
- Klager mener det bør fastsettes grenser for maksimal tillat hastighet på nedtappingen av Selura.

- Klager mener at HRV (vinter) må begrenses til kote 31,74 og at LRV (sommer) settes til kote 31,15.

Argumentene fra Egenes Camping Drift AS m.fl. kan oppsummeres slik:

- Klager uttaler at laveste høyde på eksisterende dam er kote 31,91, og ikke 31,98 slik søker har oppgitt. Klager mener at dette må kompenseres for i fastsettelsen av reguleringsgrensene.
- Klager uttaler at vannstanden i Lilledrangevika og Nulandsvika kan være høyere enn ved reguleringsdammen. Klager ber om at reguleringsgrensene kompenseres for dette, og at det settes opp målestasjoner i Nulandsvika og på Lilledrangevika.
- Klager ber om at stilles krav om tidligere åpning av flomluker ved varsling av store nedbørmengder.
- Klager vil at HRV begrenses til kote 31,6.
- Klager ber om at det settes begrensninger på nedtappingshastigheten.

Argumentene fra "Helårsbrukere av Selura" kan oppsummeres slik:

- Reguleringsgrensene er konsesjonen fastsatt til 31,8 og 30,8. Klager mener at det må presiseres i konsesjonen at reguleringsgrensene er henholdsvis 31,80 og 30,80 pga. målenøyaktighet.
- Klager mener at det må fastsettes grenser for nedtappingshastigheten av Selura i konsesjonen for at ikke brygger, båthus m.m. skal tilføres skader og for at det skal være trygt med ferdsel på isen.
- Klager viser til at det ved stort tilsig er nivåforskjell i vannstanden Selura. Dette må det tas hensyn til i fastsettelsen av reguleringsgrensene.

3. NVEs vurdering av klagen

NVE har i oversendelsesbrev til departementet av 13.4.2015 kommentert klagen slik:

"...

Alle tre klagerer mener NVE har fastsatt HRV basert på feil grunnlag. Argumentasjonen er at laveste høyde på den eksisterende reguleringsdammen er 31,91 moh og ikke 31,98 moh slik som det er oppgitt i søknaden. NVE mener høyden på dammen er irrelevant for konsesjonsbehandlingen av Selura kraftverk. NVE kan se at høyden på eksisterende dam kan ha betydning for den eksisterende privatrettslige inngåtte avtalen om regulering av Selura siden takstene fra 1898/1899 definerer HRV til topp dam. Søker mener høyeste punkt på dam er 32,07 moh og laveste punkt på dam er 31,98 moh. De tre klagerne mener laveste punkt på dam er 31,91 moh. NVE registrerer også at søknaden oppgir at det i protokollen av 3. juni 1899 vises til at det er opprettet merker rundt Selura og at merket på Nuland er målt til 31,91 moh i 2007. NVE har i sitt vedtak av 23.2.2015 gitt konsesjon til regulering av Selura med HRV på 31,8. NVE kan ikke se at denne avgjørelsen går ut over den privatrettslige inngåtte avtalen om regulering av Selura. NVE anser diskusjonen om høyden på eksisterende dam som en privatrettslig tvist som ikke er relevant for fastsetting av vilkår til konsesjonen gitt til Selura kraftverk.

Alle tre klagerer mener at vannstanden i Nulandsvika kan være 10 cm høyere enn vannstanden ved reguleringsdammen til Selura kraftverk. Vedlagt klagen er en undersøkelse av Kristiansen

og Selmer-Olsen som viser målinger fra 3.3.2015 hvor vannspeilet ved reguleringsdammen er målt til 31,997 og vannspeilet ved Nuland er målt til 32,093. Påstanden om høydeforskjell er også fremmet i høringsrunden og ble diskutert på befaring av Selura kraftverk. Klagerne mener at det i perioder med kraftig nedbør kan oppstå perioder da vannstanden ved Nuland eller Lilledrangevika er høyere enn vannstanden ved reguleringsdammen. Klager mener også det må stilles krav om at flomluker åpnes ved varsel om store nedbørmengder slik at Selura ikke overstiger HRV. NVE anså det som lite relevant å diskutere i vedtaket av 23.2.2015 hvorvidt et vann er vannrett eller ikke. En innsjø vil være påvirket av en lang rekke naturgitte forhold som skaper bølger eller dynamikk i vannmassene. Alle innsjøer vil ha en variabel vannstand avhengig av tilsig og avrenning. Slike forhold er utenfor det som er mulig å påvirke gjennom vilkår til en vassdragskonsesjon. Dette gjør det lite relevant å diskutere høydekoter med to og tre desimaler. NVE gjør oppmerksom på at det i merknadene til konsesjonsvilkårene er presisert at:

«Ved varsel om store nedbørmengder skal regulanten i den grad det er mulig senke vannstanden i Selura for å unngå at flomsituasjoner oppstår eller forverres.»

NVE anser at farene for flomskade er tilstrekkelig ivaretatt med vilkårene gitt i konsesjonen av 23.2.2015. I NVEs vurdering av fare for flom og skred er det vurdert følgende:

«Selv med utbedring av dam og flomluker og god planlegging fra regulanten, vil det kunne oppstå situasjoner hvor vannet stiger over HRV. Dersom det gis konsesjon til en noe lavere HRV enn det som er omsøkt, vil små overskridelser etter NVEs syn være til liten skade og ulempe for interessene rundt Selura.»

NVE forventer at dersom Selura kraftverk bygges i henhold til konsesjonen og driftes etter konsesjonsvilkårene gitt 23.2.2015 vil farene for flomskade vesentlig reduseres sammenliknet med dagens privatrettslige regulering. Alle tre klagerne mener det er en mangel ved konsesjonsvedtaket at det ikke er presisert hvordan reguleringsgrensene skal merkes og driftes. NVE minner igjen om at Selura kraftverk må detaljplanlegges før det kan settes i gang byggearbeider. Først i detaljplanleggingsfasen vil NVE gjøre vedtak om hvordan vannstandsmerkene skal gjennomføres og driftes. NVE viser til konsesjonsvilkårenes post 1 og 10.

«Reguleringsgrensene skal markeres med faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner. Ved alle reguleringsmagasin og steder med pålegg om minstevannføring skal det settes opp skilt med opplysninger om manøvreringsbestemmelser og hvordan dette kan kontrolleres. NVE skal godkjenne skiltenes utforming og plassering.»

Nilsen og Nuland klager på at det ikke er satt vilkår om hvor raskt regulanten har lov til å tappe magasinet når Selura er islagt. NVE viser her til våre vurderinger i vedtaket:

«Arealet på Selura er også et svært stort til å være et magasin for et småkraftverk. Med den begrensede slukeevnen i forhold til magasinivolumet er det ikke mulig for kraftverket

å forårsake raske vannstandsendringer. Selv i et scenario hvor det ikke er tilsig og kraftverket går for fullt, vil det ta uker å tappe magasinet.»

Nilsen mener han ikke har fått fullgode svar på henvendelser underveis i prosessen både før og etter NVEs vedtak den 23.2.2015, og krever at OED får vedlagt all skriftlig kommunikasjon ved klageoversendelsen. NVE mener Nilsen har fått fullgode svar både skriftlig og muntlig på alle henvendelser, krav og spørsmål som har vært fremmet underveis i prosessen. NVE minner også om at OED får tilgang til alle sakens dokumenter i alle klagesaker som behandles.

Nilsen klager på at NVE har referert feil i sitt vedtak av 23.2.2015. NVE oppgir at Nilsen har foreslått at HRV og LRV settes til henholdsvis 31.8 og 30.8 når Nilsen har foreslått at HRV og LRV settes til +/- 50 cm ut i fra kote 31.30. Dette gir HRV og LRV på 31.80 og 30.80. NVE beklager at vi har feilaktig fjernet desimal nummer to i henvisningene til Nilsens uttalelser. Feilen har ikke noen påvirkning på utfallet i saken.

Nilsen reagerer på at reguleringsgrensene i konsesjonen til Selura kraftverk henviser til NN1954/NN2000 i stedet for å presisere faktisk fysisk høyde på dammen. NVE vil presisere at høydene i reguleringsgrensene må relateres til Normal Null og ikke til en bygning slik som dagens reguleringsdam er. Årsakene til dette er å unngå i fremtiden tvil om hvilke høyder som det er gitt tillatelse til. Et eksempel på dette er dagens reguleringsdam har en høydeforskjell på 9 cm mellom hver side av dammen og som har vært grunnlag for tvil om hvilken høyde som skal regnes som topp dam etter tidligere inngåtte privatrettslige avtale om regulering. Dersom Normal Null endrer seg for Selura ved overføring til NN2000 eller eventuelle fremtidige endringer vil ikke de reelle reguleringsgrensene endre seg. Nuland har i klagen oppsummert hvilke konsekvenser reguleringen av Selura og konsekvensene av overskridelser av HRV vil få for næringsvirksomhetene i Nulandsvika. Disse forholdene er i hovedsak repetisjon av innspillene som kom i høringsperioden og har vært vurdert av NVE i vedtaket av 23.2.2015.

SFG mener LRV i sommersesongen må heves fra kote 31,0 til 31,15. Grunnlaget for dette er å sikre båttrafikk fra småbåthavnene i Hølen ut i Selura og for trafikk fra Lilledrangesundet ut i Selura. Dette er en gjentakelse av kravet i SFGs høringsuttalelse og allerede vurdert i NVEs vedtak av 23.2.2015.

SFG betviler at grunneierne er bundet av gamle avtaler om reguleringsrett. NVE anser dette som et privatrettslig spørsmål som ikke er relevant for selve konsesjonsspørsmålet. NVE forholder seg til de eksisterende avtalene som er inngått."

4. Departementets merknader

Tillatelse til Selura kraftverk kan gis om "fordelene ved tiltaket overstiger skader og ulemper for allmenne og private interesser", jf. vannressursloven § 25. Departementet vil drøfte de merknader fra klagerne som er nødvendig for å begrunne avgjørelsen. Departementet kan også ta hensyn til andre forhold som ikke er tatt opp av klagerne.

Innsjøen Selura er på om lag 6 km². Rundt innsjøen er det landbrukseiendommer, hus, hytter, campingplass m.m. I tilknytning til dette er det bl.a. brygger, båtplasser og opparbeidede badeplasser. Det har i høringsuttalelser og klager kommet forslag til ulike alternative reguleringsgrenser for å ivareta interesser i og langs vannet.

NVE uttaler at de i fastsettingen av reguleringsgrenser har lagt vekt på den utstrakte bruken av området og vannets verdi som hekkeområde for fugl og gyteområde for storørret. Det er også lagt vekt på at flomfaren rundt Selura kan reduseres ved å fastsette en noe lavere HRV enn omsøkt. Dersom vannstanden stiger over HRV skal flomlukene åpnes. Ved varsel om store nedbørmengder skal regulanten i den grad det er mulig senke vannstanden i Selura for å unngå eller redusere flomsituasjoner.

Hensynet til flom, naturverdier, friluftinteresser m.m. er tillagt vekt i konsesjonsvurderingen og i fastsettelse av reguleringsgrenser og vilkår i NVEs vedtak. Etter departementets vurdering har NVE gjort en hensiktsmessig avveining mellom kraftproduksjon og ulempene for andre allmenne og private interesser. Departementet finner ikke grunnlag for å gå imot NVEs vedtak. Departementet slutter seg til NVEs merknader til de innkomne klagen.

For en nærmere beskrivelse av vurderingene som ligger til grunn viser departementet til NVEs KSK-notat nr. 7/2015. Departementet slutter seg til NVEs vurderinger etter naturmangfoldloven. Departementet anser kravene i naturmangfoldloven § 7 for å være oppfylt.

5. Departementets konklusjon og vedtak

Etter en helhetsvurdering finner departementet at fordelene og nytten ved tiltaket er større enn skadene og ulempene for allmenne og private interesser. Vilkåret for konsesjon er oppfylt, jf. vannressursloven § 25.

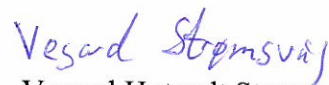
Klagene tas ikke til følge. Departementet opprettholder NVEs konsesjon av 23.2.2015 til Selura kraftverk.

Dette vedtaket kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28, tredje ledd, første punktum.

Med hilsen

Lars Christian Sæther (e.f.)
avdelingsdirektør

Vegard Hotvedt Strømsvåg
seniorrådgiver

Kopi til:
Tinfos AS
Norges vassdrags- og energidirektorat

Adresseliste

Helårsbrukere av Selura v/John M. Nilsen	Glendrangeveien 19 B	4400	FLEKKEFJORD
Egenes Camping Drift AS v/Tom Erik Nuland	Selandsvegen 31	4400	FLEKKEFJORD
Selura Fiske og Grunneierlag v/Torgny Espenes	Lilledrange 14	4400	FLEKKEFJORD